

(อม.๓๕)

คำพิพากษาชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๓/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๕/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกา

วันที่ ๒๐ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ		โจทก์
	นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร	ที่ ๑	
	นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล	ที่ ๒	
	นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ	ที่ ๓	
	บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน)	ที่ ๔	
	บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)	ที่ ๕	
	นายระวิ โหลทอง	ที่ ๖	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ (ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์

อุทธรณ์คดีค้ำ

คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ลงวันที่ ๙

เดือน มีนาคม

พุทธศักราช ๒๕๖๕

ศาลฎีกา

รับวันที่ ๒๐

เดือน พฤษภาคม

พุทธศักราช ๒๕๖๕

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ และจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๖ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖, ๑๕๑ และมาตรา ๑๕๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔, ๑๒ และมาตรา ๑๓ นับโทษของจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม.๒๑๑/๒๕๖๐ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาฟ้องแล้ว วินิจฉัยว่า คำฟ้องโจทก์ไม่ได้บรรยายองค์ประกอบให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ซื้อ

ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินอย่างไร กรณีถือว่าฟ้องโจทก์ไม่ได้บรรยายโดยแจ้งชัดซึ่งสาระสำคัญ เป็น ฟ้องที่ไม่ครบองค์ประกอบของความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ จึงเป็นฟ้องที่ไม่ ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และเป็นกรณีที่ไมอาจสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดให้เป็นฟ้อง ที่ครบองค์ประกอบความผิดได้ จึงมีคำสั่งไม่ประทับรับฟ้องข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ ส่วนข้อหาอื่นให้ประทับรับฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์อุทธรณ์ของโจทก์ และคำแก้อุทธรณ์ของจำเลย

ทั้งทกแล้ว เห็นสมควรหยิบยกปัญหาข้อกฎหมายขึ้นวินิจฉัยเสียก่อนว่า โจทก์มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้ง คำสั่งไม่ประทับฟ้องข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์โดยมติที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ บัญญัติว่า คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษา และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ บัญญัติว่า คำพิพากษาของศาลให้อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา การที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตรวจฟ้องโจทก์แล้วมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ โดยให้เหตุผลว่าฟ้องโจทก์ไม่ได้บรรยายองค์ประกอบความผิดให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์อย่างไร กรณีถือว่าฟ้องโจทก์ไม่ได้บรรยายโดยแจ้งชัดซึ่งสาระสำคัญและถือว่าเป็นฟ้องที่ไม่ครบองค์ประกอบความผิด จึงเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม นั้น คำสั่งไม่ประทับฟ้องเพราะเหตุว่าฟ้องขาดองค์ประกอบความผิดดังกล่าว มีผลเป็นการพิพากษายกฟ้องในความผิดข้อหาดังกล่าว จึงเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีในรูปแบบของคำสั่งซึ่งมีผลเช่นเดียวกับคำพิพากษาตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ บัญญัติให้คู่ความมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ โจทก์จึงมีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งไม่ประทับฟ้องข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์เพียงประการเดียวว่า โจทก์บรรยายฟ้อง
จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ครอบงำประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ หรือไม่
โจทก์อุทธรณ์ว่า โจทก์บรรยายฟ้องข้อ ๑ หน้า ๒ ข้อ ๓.๒ หน้า ๙ และข้อ ๓.๓ หน้า ๑๑ และ ๑๔
ว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะนายกรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติเห็นชอบให้ส่วนราชการใช้เงินงบกลางในวงเงิน
เกิน ๑๐ ล้านบาท จึงเป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการทรัพย์สิน คือ เงินงบกลางซึ่งเป็นงบประมาณ
แผ่นดิน จำเลยที่ ๑ ใช้ดุลพินิจปิดผันอำนาจสั่งอนุมัติให้ใช้เงินงบกลาง ๔๐ ล้านบาทเพื่อเป็น
ค่าใช้จ่ายในโครงการ ROADSHOW ที่จังหวัดหนองคายและจังหวัดนครราชสีมา ตามที่จำเลยที่ ๑ ถึง
ที่ ๓ ร่วมกันกำหนดตัวจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ให้เป็นผู้รับจ้างไว้ล่วงหน้าโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เป็น
กรณีที่จำเลยที่ ๑ ได้อำนาจในฐานะผู้มีหน้าที่จัดการทรัพย์สินอันเป็นเงินงบกลางดังกล่าวไปใช้
เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ROADSHOW โดยทุจริต เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สำนัก
เลขาธิการนายกรัฐมนตรีและสำนักงบประมาณ ฟ้องโจทก์จึงได้บรรยายโดยแจ้งชัดว่าจำเลยที่ ๑ เป็น
เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการ
เสียหายแก่รัฐ จึงเป็นฟ้องที่ครอบงำประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ แล้ว
สำหรับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ โจทก์บรรยายฟ้องข้อ ๑ หน้า ๓ ข้อ ๓.๔ หน้า ๑๘ และข้อ ๓.๕ หน้า
๒๐ ว่า จำเลยที่ ๒ ในฐานะรองนายกรัฐมนตรีผู้กำกับดูแลสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีอำนาจ
อนุมัติสั่งจ้างในการดำเนินการโครงการ ROADSHOW โดยวิธีพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖๖ และจำเลยที่ ๓ ในฐานะเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการในสังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการงบประมาณแผ่นดิน จำนวน ๒๔๐ ล้านบาท เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำโครงการ ROADSHOW แล้วจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ใช้อำนาจเกี่ยวกับการอนุมัติในหลักการและอนุมัติจัดจ้างจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๓ ได้ลงนามเห็นชอบตามบันทึกของคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ เห็นควรจ้าง และลงนามในบันทึกเสนอจำเลยที่ ๒ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้สั่งจ้างโดยวิธีพิเศษ เพื่อขออนุมัติให้จ้างจำเลยที่ ๔ ที่จังหวัดหนองคาย และจังหวัดนครราชสีมา และอนุมัติให้จ้างจำเลยที่ ๔ และที่ ๕ อีก ๑๐ จังหวัดที่เหลือ ซึ่งทั้ง ๒ กรณี จำเลยที่ ๒ ได้ใช้อำนาจอนุมัติตามที่จำเลยที่ ๓ เสนอ อันเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายแก่จำเลยที่ ๔ และที่ ๕ ฟ้องโจทก์ได้บรรยายโดยแจ้งชัดถึงการกระทำทั้งหลายของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ว่า เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดๆ โดยใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ ครอบงำประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ แล้ว อีกทั้งคำฟ้องย่อมรวมถึงเอกสารท้ายฟ้องและสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งกฎหมายบัญญัติให้โจทก์ส่งสำนวนการไต่สวนดังกล่าวต่อศาลเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๖ วรรคสองและมาตรา ๒๖ วรรคสอง ศาลย่อมต้องพิจารณาคำฟ้องโดยนำ เอกสารท้ายฟ้องและสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงดังกล่าวมาพิจารณาประกอบการพิจารณาคำฟ้อง ด้วย องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เสียงข้างมาก เห็นว่า ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ เจ้าพนักงานผู้กระทำความผิดต้องมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดๆ แล้วใช้อำนาจในตำแหน่ง โดยทุจริตแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายจากตัวทรัพย์สินนั้นโดยมิได้เอาทรัพย์สิน ไป มิใช่เพียงแต่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกันกับตัวทรัพย์สินนั้นเท่านั้น ฟ้องโจทก์คงบรรยายขอให้ลงโทษ จำเลยที่ ๑ ในฐานะนายกรัฐมนตรีซึ่งมีอำนาจกำกับทั่วไปซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นผู้มี อำนาจอนุมัติเห็นชอบให้ส่วนราชการใช้เงินงบกลางในวงเงินเกิน ๑๐ ล้านบาท สำหรับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ โจทก์บรรยายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๒ ในฐานะรองนายกรัฐมนตรีผู้ที่มีอำนาจสั่งอนุญาต หรืออนุมัติให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในส่วนสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการได้ตามกฎหมาย มีอำนาจอนุมัติให้สั่งจ้างตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖๖ กับบรรยายฟ้องขอให้ ลงโทษจำเลยที่ ๓ ในฐานะเลขาธิการนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการในสังกัด สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีอำนาจ หน้าที่ในการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์นโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลงานรัฐบาล เสนอความเห็น

เพื่อสั่งการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายให้เป็นอำนาจหน้าที่
ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เห็นได้ว่า
สถานะความเป็นเจ้าพนักงานของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๓ ตามที่โจทก์บรรยายในฟ้องนั้นไม่ได้เป็นเจ้า
พนักงานผู้มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่า ศาลต้องนำเอกสาร
ท้ายฟ้องและสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาพิจารณาประกอบคำฟ้องด้วยนั้น
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นว่า การพิจารณาว่าคำฟ้องของโจทก์ครบองค์ประกอบความผิดหรือไม่
ต้องพิจารณาจากคำฟ้องโจทก์เท่านั้น ส่วนเอกสารท้ายฟ้องแม้เป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้องก็เป็นเพียงส่วน
แสดงข้อเท็จจริงและรายละเอียดเท่านั้น ไม่อาจนำเอกสารท้ายฟ้องมาพิจารณาประกอบกับคำฟ้อง
เพื่อให้ฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดเป็นฟ้องที่ครบองค์ประกอบความผิดดังที่โจทก์อุทธรณ์
สำหรับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ วรรคสอง
บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ในวันยื่นฟ้องให้จำเลยมาหรือคุมตัวมาศาล และให้โจทก์ส่ง
สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะผู้ไต่สวนอิสระแล้วแต่กรณี พร้อมสำเนา
อิเล็กทรอนิกส์ต่อศาลเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน ทั้งนี้ศาลอาจไต่สวนหา
ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร” โดยในมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งยังคง
บัญญัติให้เป็นหน้าที่โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้มีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวล

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แสดงให้เห็นว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. พร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์เป็นเพียงเอกสารประกอบในสำนวนที่โจทก์ต้องนำมาส่งศาลในวันที่ยื่นฟ้อง นอกเหนือจากคำฟ้อง เพื่อให้ศาลใช้สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. พร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักในการพิจารณาไต่สวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร อันเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาอีกชั้นหนึ่งต่างหากจากการพิจารณาดำเนินคดีคำฟ้อง จึงไม่อาจนำสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาพิจารณาประกอบคำฟ้องเพื่อให้ฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิดเป็นฟ้องที่ครบองค์ประกอบความผิดตามที่โจทก์อุทธรณ์ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องในข้อหานี้มานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

นายอธิคม อินทุภูติ

นายสมเกียรติ ตั้งสกุล

นางสุวิชา นาควัชร

นายอำพันธ์ สมบัติสถาพรกุล

นายสาคร ตั้งวรรณวิบูลย์

(อม.๕๐)

- ๑๐ -

นายยงยุทธ แสงรุ่งเรือง

นายชลิต กฐินะสมิต

นางกาญจนา ชัยคงดี

นายสุทิน นาคพงศ์

